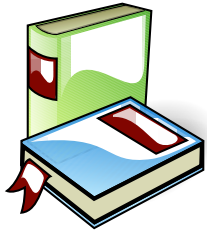

Πληροφορική Α Γυμνασίου – Κεφάλαιο 8

Πνευματικά Δικαιώματα - Πειρατεία

Σκεφτείτε και προβληματιστείτε από το εξής σενάριο:

- Έστω ότι σας ανατέθηκε να γράψετε ένα σημαντικό άρθρο για την εφημερίδα του σχολείου σας.
 - Έχοντας μια πραγματικά πρωτότυπη ιδέα, συλλέγετε πληροφορίες με τη βοήθεια των φίλων σας και δίνοντας τον καλύτερο σας εαυτό, γράφετε ένα πολύ καλό άρθρο.
 - Πριν την τελική δημοσίευση, ανακαλύπτετε με έκπληξη ότι το άρθρο σας κυκλοφορεί σε όλα τα σχολεία μέσω Διαδικτύου με το όνομα κάποιας άλλης ομάδας. Πιθανόν κάποιος, χωρίς τη θέλησή σας, «δανείστηκε» το άρθρο σας «εισβάλλοντας» στον υπολογιστή σας.
-
- ☑ Πώς νομίζετε ότι θα αισθανθείτε, αν συμβεί κάτι τέτοιο;
 - ☑ Νομίζετε ότι μια τέτοια ενέργεια είναι σωστή;

Τι είναι τα “προϊόντα πνευματικής δημιουργίας”;

Προϊόντα πνευματικής δημιουργίας

- Συγγράμματα
 - Μουσικές συνθέσεις
 - Φωτογραφίες / Σχέδια / Πίνακες ζωγραφικής
 - Ταινίες / Βίντεο
 - Λογισμικά
- Το αποτέλεσμα της εργασίας ενός μαθητή, ενός συγγραφέα, ενός μουσουργού, ενός προγραμματιστή, έχει επιτευχθεί μετά από πνευματική προσπάθεια και αποτελεί προϊόν πνευματικής δημιουργίας.
 - Τέτοια προϊόντα αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία των δημιουργών τους.

Τι είναι η παράνομη εκμετάλλευση πνευματικής ιδιοκτησίας;

× Κλοπή / οικειοποίηση έργου.

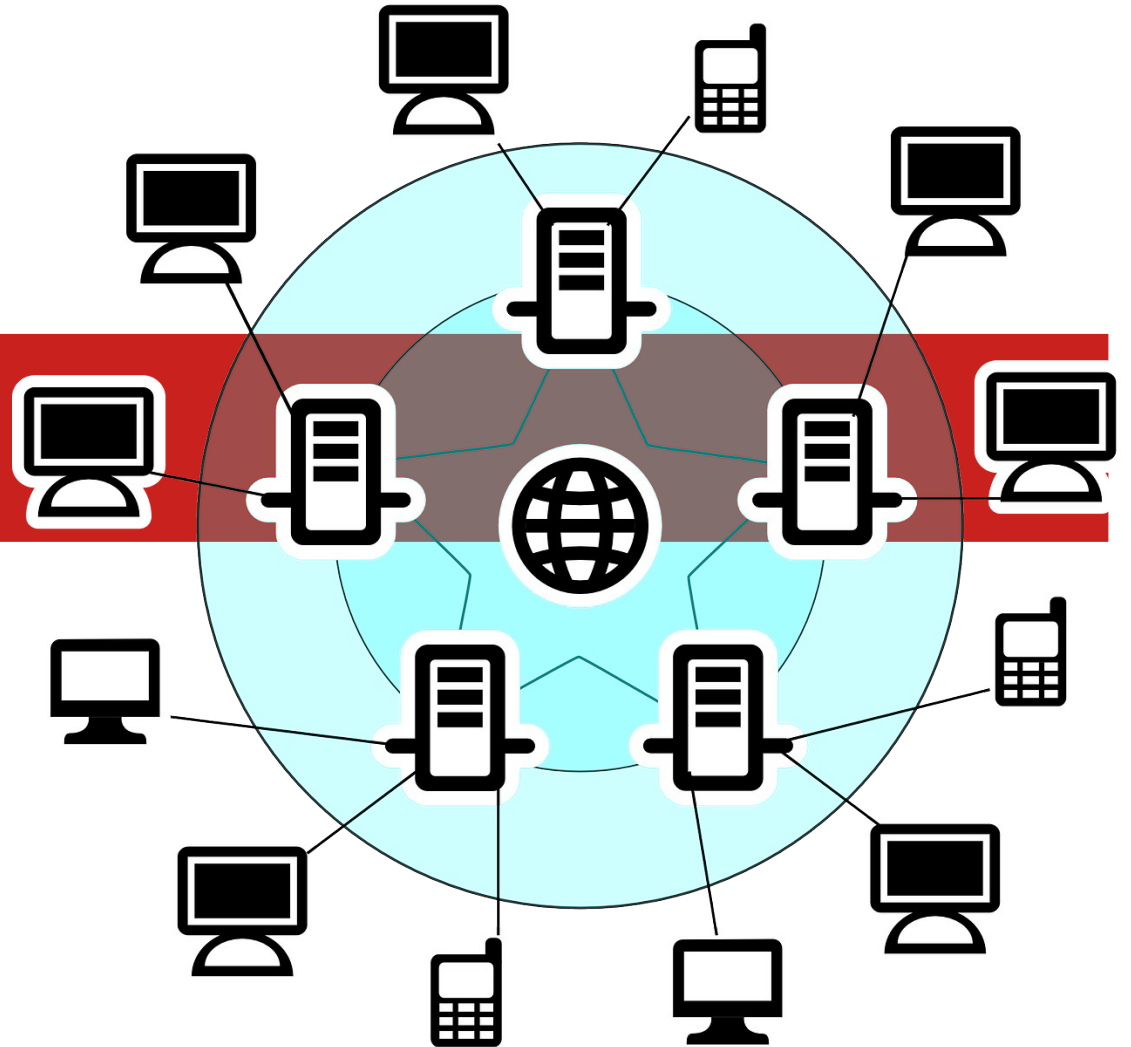
× Χρήση / αναπαραγωγή του έργου χωρίς την άδεια από τον δημιουργό.

× Αναπαραγωγή και πώληση των αντιγράφων του έργου, χωρίς την άδεια από τον δημιουργό, με στόχο οικονομικά οφέλη.

→ Συχνά χρησιμοποιείται ο όρος πειρατεία για να περιγράψει τις παραπάνω ενέργειες που αποτελούν παραβίαση πνευματικών δικαιωμάτων.

→ Πρόκειται για πράξεις παράνομες και άδικες που τιμωρούνται από τον νόμο!

Τι διαστάσεις πιστεύετε ότι
έχει πάρει το
φαινόμενο της πειρατείας
στην εποχή μας, η οποία
χαρακτηρίζεται και ως
ψηφιακή;

Το φαινόμενο της πειρατείας στις μέρες μας...

Τα τελευταία χρόνια το φαινόμενο της παράνομης αναπαραγωγής και χρήσης προϊόντων πνευματικής ιδιοκτησίας έχει λάβει τεράστιες διαστάσεις.

Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι πολλά έργα ψηφιοποιούνται – βρίσκονται δηλαδή σε ηλεκτρονική μορφή και πλέον:

- 1) διανέμονται πολύ εύκολα μέσω του Διαδικτύου,
- 2) αναπαράγονται και διανέμονται με τη βοήθεια φορητών αποθηκευτικών μέσων.

Πειρατεία Λογισμικού

Το **Λογισμικό** δεν αποτελεί εξαίρεση! Η χρήση προγραμμάτων χωρίς την άδεια των δημιουργών τους είναι συνήθης! Κύριο κίνητρο των περισσότερων που ασχολούνται με την παράνομη αυτή δραστηριότητα είναι το γρήγορο και χωρίς ιδιαίτερο κόπο κέρδος. Οι παραβάτες αυτοί ονομάζονται πειρατές, ενώ η δραστηριότητα τους χαρακτηρίζεται ως **πειρατεία λογισμικού**.

Περιπτώσεις πειρατείας λογισμικού είναι οι ακόλουθες:

- Η δημιουργία παράνομων αντιγράφων προγράμματος από το αυθεντικό και η χρήση τους.
- Η παράνομη εγκατάσταση προγραμμάτων χωρίς την άδεια του δημιουργού.
- Η παράνομη αναπαραγωγή και διάθεση αντιγράφων προγραμμάτων με κίνητρο το οικονομικό όφελος.

Πλεονεκτήματα από τη χρήση νόμιμου λογισμικού

Κάθε φορά που προμηθευόμαστε ένα λογισμικό, αυτό πρέπει να συνοδεύεται από ένα έγγραφο άδειας χρήσης. Το έγγραφο αυτό ονομάζεται Πιστοποιητικό Αυθεντικότητας και αποτελεί απόδειξη νομιμότητας ως προς την προμήθεια και τη γνησιότητα του προϊόντος.

Πλεονεκτήματα χρήσης Νόμιμου Λογισμικού:

- ✓ Είμαστε βέβαιοι ότι το CD ή DVD που κρατάμε στα χέρια μας δεν περιέχει ιούς ή άλλα κακόβουλα προγράμματα.
- ✓ Το προϊόν που παίρνουμε είναι ελεγμένο και δοκιμασμένο.
- ✓ Μας παρέχονται τα απαραίτητα εγχειρίδια χρήσης, για να μάθουμε να χρησιμοποιούμε σωστά το νέο πρόγραμμα.
- ✓ Έχουμε τεχνική υποστήριξη από τους κατασκευαστές.
- ✓ Μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε νόμιμα, για να παράγουμε και εμείς με τη σειρά μας τη δική μας πνευματική εργασία.

Ελεύθερο Λογισμικό / Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα (ΕΛ/ΛΑΚ)

Υπάρχουν αρκετοί προγραμματιστές που πιστεύουν ότι η γνώση δεν είναι ιδιοκτησία κανενός, αφού οτιδήποτε δημιουργούμε στηρίζεται σε προγενέστερες γνώσεις, που έρχονται από τα βάθη των αιώνων. Έτσι διαθέτουν δωρεάν τα προγράμματα τους αφήνοντας μάλιστα τους άλλους να τα βελτιώσουν.

- ➔ Τα προγράμματα στις εντολές των οποίων ο κατασκευαστής επιτρέπει να γίνουν αλλαγές, ονομάζονται **προγράμματα ανοικτού κώδικα (open-source)**.
- ➔ Τα παραπάνω συνήθως διατίθενται δωρεάν από τους δημιουργούς τους για χρήση, τροποποίηση και αναπαραγωγή.